

Målnummer:	UM5118-22	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2023-02-16		
Rubrik:	Villkoren för att beviljas permanent uppehållstillstånd med stöd av 5 § gymnasielagen ska vara uppfyllda senast vid utgången av det tidsbegränsade uppehållstillståndets giltighetstid.		
Lagrum:	• 5 § lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå		
Rättsfall:	•		

REFERAT

HE var beviljad ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Den 27 maj 2021 beviljade Migrationsverket med stöd av lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (tillfälliga lagen) HE ytterligare ett tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd för perioden den 1 februari till den 26 november 2021.

Den 22 november 2021 ansökte HE om permanent uppehållstillstånd enligt 5 § lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå (gymnasielagen). Migrationsverket beslutade den 31 mars 2022 att avslå ansökan om permanent uppehållstillstånd eftersom det inte var visat att HE:s anställning var varaktig.

HE överklagade beslutet och yrkade att hon skulle beviljas permanent uppehålls- och arbetstillstånd. I migrationsdomstolen gjorde hon gällande att hon i maj 2022 påbörjat en tillsvidareanställning på ett LSS-boende.

Förvaltningsrätten i Stockholm, migrationsdomstolen (2022-05-12, ordförande Jansson Håvik), upphävde Migrationsverkets beslut och visade målet åter till verket för fortsatt handläggning. Migrationsdomstolen förde fram följande. Det finns i gymnasielagen inte någon uttrycklig bestämmelse om när en anställning ska ha påbörjats för att kunna ligga till grund för en ansökan om permanent uppehållstillstånd enligt 5 § gymnasielagen. Med utgångspunkten att det är förhållandena vid domstolens prövning som ska bedömas kunde den nya anställning som HE åberopat beaktas inom ramen för hennes ansökan om permanent uppehållstillstånd enligt 5 § gymnasielagen.

Migrationsverket överklagade domen och yrkade att Migrationsöverdomstolen skulle upphäva migrationsdomstolens dom och fastställa verkets beslut. Migrationsverket förde fram följande. Bestämmelsen i 5 § gymnasielagen är i princip identisk med 17 § tillfälliga lagen. Vid tillkomsten av den senare bestämmelsen utgick lagstiftaren från att anställningen ska ha uppstått under tiden som utlänningen har ett gällande tidsbegränsat uppehållstillstånd. Den anställning som HE åberopade först i migrationsdomstolen påbörjades nästan ett år efter det att hennes studier avslutades och nästan ett halvår efter det att hennes tidsbegränsade uppehållstillstånd löpt ut. Den anställningen uppfyller därför inte det som krävs för att hon ska kunna beviljas permanent uppehållstillstånd med stöd av 5 § gymnasielagen.

HE motsatte sig ändring av migrationsdomstolens avgörande och förde fram följande. Utgångspunkten för prövningen av om det finns en anställning som enligt 5 § gymnasielagen medför att permanent uppehållstillstånd kan beviljas är tidpunkten för prövningen. Bestämmelserna i 5 § gymnasielagen och 17 § tillfälliga lagen är i princip likalydande och bör tolkas på samma sätt. Vad gäller tolkningen av 17 § tillfälliga lagen står klart att det är omständigheterna vid prövningstillfället som ska ligga till grund för bedömningen av sökandens försörjningsförmåga. Denna tolkning har stöd i bestämmelsens förarbeten.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2023-02-16, Liljeqvist, R Johansson och Kärnell, referent / föredragande E Johansson), yttrade.

1. Det som målet gäller

Frågan i målet är om villkoren för permanent uppehållstillstånd enligt 5 § gymnasielagen måste vara uppfyllda när utlänningens tidsbegränsade uppehållstillstånd för gymnasiestudier löper ut.

2. Rättslig reglering

Av 1 § tredje stycket gymnasielagen framgår att det tidsbegränsade uppehållstillståndet för gymnasiestudier ska gälla sex månader utöver tiden för utbildningen.

Av 5 § andra stycket gymnasielagen framgår att en utlänning som har haft ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för gymnasiestudier ska, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts till Skatteverket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen.

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

Huvudregeln enligt utlänningslagen är att uppehållstillstånd ska sökas före inresa i landet (5 kap. 18 § första stycket utlänningslagen [2005:716]). Det förhållandet att bestämmelsen i 5 § gymnasielagen är ett undantag från denna huvudregel talar för en restriktiv tolkning.

Redan ordalydelsen i 5 § gymnasielagen tyder på att villkoren för att beviljas ett permanent uppehållstillstånd måste vara uppfyllda vid tidpunkten då det tidsbegränsade uppehållstillståndet löper ut. Den tolkningen vinner också stöd i förarbetena (prop. 2015/16:174 s. 57 och 59 samt prop. 2016/17:133 s. 64 och 97). Därför ska 5 § gymnasielagen förstås så att villkoren för att beviljas uppehållstillstånd med stöd av bestämmelsen ska vara uppfyllda senast vid utgången av det tidsbegränsade uppehållstillståndets giltighetstid.

Den anställning som HE åberopade när hon ansökte om permanent uppehållstillstånd enligt 5 § gymnasielagen uppfyllde inte kraven för att hon skulle kunna beviljas ett permanent uppehållstillstånd. Den anställning som HE åberopade i migrationsdomstolen började i maj 2022, alltså efter att hennes tidsbegränsade uppehållstillstånd löpt ut, och kan därför inte ligga till grund för ett uppehållstillstånd enligt 5 § gymnasielagen. Migrationsdomstolens dom ska alltså upphävas och Migrationsverkets beslut fastställas.

Migrationsdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom och fastställer Migrationsverkets beslut den 31 mars 2022.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2015/16:174 s. 57 och 59; Prop. 2016/17:133 s. 64 och 97
